

2009. február

II. évfolyam. 6. szám

TARTALOM

HÍREINK 2

FEBRUÁRI JELES NAPOK 4

A FARSANG 5

FARSANGI VERSEK...6

TUDOD-E? 7

VICCEK 8

KÉSZÍTETTÉK:

Jakabfi Anita
Frankó András
Nyerges Péter

"Bohóc vagyok nem tagadom,
csörgő sípkám neked adom!
Cintányérom összeverem,
bukfenczek a fejemen.
Jókedvemet nem tagadom,
viccet mondok, ingyen adom..."

Híreink

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Intézmények Asztalitenisz bajnoksága

Iskolánk az idei tanévben vett részt először a Somogy Megyei Gyermekvédelmi Intézmények Asztalitenisz bajnokságon, Kaposváron.

A versenyen iskolánkat 5 tanulónk képviselte: Károlyi Petra, Varga Viktória, Károlyi Zsolt, Sárközi Richárd, Orsós Attila.

Eredményeink:

Lányok:

Károlyi Petra 2. helyezés

Varga Viktória 3. helyezés

Fiúk:

Károlyi Zsolt 1. helyezés

Sárközi Richárd 2. helyezés

Orsós Attila 5. helyezés

Felkészítő tanár: Gyódi András

Kísérő tanárok: Jakabfi Anita

Miletics Péter

Kirándulás Budapesten

A Microsoft jóvoltából 2008. december 29-én a Csodák Palotájába és a Fővárosi Állat- és Növénykertbe kirándulhattak iskolánk tanulói.

A Virágfüzér Egyesület Kulturális találkozásán szerepeltünk

Intézményünk diákjaink 2009. január 28-án, a Virágfüzér Egyesület rendezésében Kaposváron, az Együd Árpád Művelődési Központban kulturális találkozón vettek részt.

Iskolánkat mókás jelenetekkel, népdalokkal és szép versekkel képviselték. Gazdag élményekkel tértünk haza. Köszönjük, hogy ott lehettünk!

Szereplők: Horváth Malvina, Horváth Roland, Pápai Dóra, Pápai Imre, Horváth Csaba, Franta István, Pfeiffer Krisztofer, Orsós Líza, Ruszó Rachel, Bogdán Tamás, Bogdán László, Bogdán Gyöngyi, Horváth Zsuzsa, Bogdán Márta, Veszner Maya, Hegedűs Zoltán, Csonka Richárd.

Sportnap

Február 2-án került sor az értelmileg akadályozottak tagozatának hagyományos sportnapjára. A résztvevő gyerekek kettő korosztályban ügyességi feladatok végrehajtásában versenyeztek egymással. A jó hangulatú nap végén a részt vevők déli gyümölcsöt kaptak jutalmul.

Szavalóverseny

Az értelmileg akadályozottak tagozatán február 5-én szavalóversenyt rendeztünk tanulóinknak. Már délelőtt nagy izgalomban voltak, hiszen mindenki a legszebben akarta elmondani a versét. 18 diák szavalt társaik és a 3 tagú zsűri előtt.

Kedvesebbnél kedvesebb verseket hallottunk, s némelyiknél el is érzékenyültünk. Amíg a zsűri döntött, finom kakaót és csokoládés kiflit szolgáltunk fel a versenyzőknek.

Amikor megszületett az eredmény nagy izgalommal figyeltünk.

Csoportos kategóriában:

- I. helyezett: Csonka Richárd, Hegedűs Zoltán
- II. 1-4. osztály
- III. 11. osztály

Egyéni helyezettek:

- I. helyezett: Veszner Maya
- II. Orsós Norbert, Kismátés Melinda
- III. Nagy Elizabeth, Ignác Hajnalka

Különdíjat kapott: Toldi Krisztina

Februári jeles napok

Február 2.

Gyertyaszentelő Boldogasszony napja. A templomokban ezen a napon szentelik a gyertyát, melynek a keresztény ember életében, ünnepekhez kötődő szokásaiban kiemelt szerepe van. Európában a gyertyaszentelés szokása a XII. század folyamán terjedt el. A szentelt gyertya Krisztust jelképezi. Az újszülött mellett a keresztelésig gyertyát égettek, de szintén a betegek illetve a halott mellett is. Nagyobb ünnepeken, húsvétkor, karácsonykor ezt a gyertyát gyújtották meg. A gazdák úgy tartották, hogy vihar alkalmával is meg kell gyújtani, távol tartja a villámcsapást és a jégverést. Ismert időjárásjóslás kötődik ehhez a naphoz. Ha süt a nap, a medve előjőve barlangjából meglátja az árnyékát, ezért visszamegy, és még hosszú lesz a tél. Ha viszont rossz idő van, nem tart már sokáig a hideg.

Február 3.

Szent Balázs püspök napja. Balázs a torokbetegségek ellen védő szent, a legenda szerint megmentett egy halszállkát nyelt fiút. Mivel Magyarországon még a XX. század első felében is - a védőoltás bevezetéséig - rettegett és sok áldozatot követelő betegség volt a diftéria, más néven torokgyík, érthető, hogy ennek a szentnek komoly kultusza alakult ki. A balázsolás alkalmával a katolikusoknál a pap a gyermek álla alá két gyertyát tesz keresztbe, és könyörgő imát mond érte.

Szokásban volt az iskolás korú gyermekek balázsjárása is. Ez a Gergely-naphoz hasonló adománygyűjtő szokás, amikor a maskarába öltözött gyerekek köszöntik a háziakat, azok pedig a tanítónak adományokat küldenek (szalonnát, tojást, zsírt).

Február 19.

Zsuzsanna ótestamentumi nőalak napja. A gyönyörű asszonyt fürdés közben a vének meglesték, majd házasságtörés hamis vádjával illették. Zsuzsanna azonban tisztázta magát és a véneket elítélték. Ezt a bibliai történetet adták elő az ún. Zsuzsanna-játék során dramatizált formában. Ehhez a naphoz is kötődik időjárási megfigyelés. Állítólag ekkor szólal meg a pacsirta, melynek éneke a tavasz közeledtére utal.

Február 24.

Mátyás napja. Azt tartják, ha hideg az idő, Mátyás feltöri a jeget, ha viszont nem talál, akkor csinál. Azaz hirtelen időjárás változást vártak ettől a naptól. Egyes vidékeken azt tartják a Mátyás-napkor kikelő kiscsirke verekedős lesz.

A farsang

A farsang

A farsang hossza évről-évre változik, mivel zárónapja a húsvét időpontjához kötődik. Vízkereszttől (január 6.) a húsvétot megelőző 40 napos nagyböjt kezdetéig, azaz hamvazószerdáig tart. Farsang a tavaszvárás pogánykori, igen változatos képet mutató ünnepeiből nőtt ki, gyakorlatilag a zajos mulatozás, a tréfacsinálás, bolondozás, eszem-iszom és az advent lezárulásával, a párkeresés, udvarlás időszaka. Magyarországon a farsangi szokások a középkorban honosodtak meg, és számos idegen nép hatása érvényesült bennük. A városi polgárság elsősorban a német hagyományokat vette át (erre utal az elnevezés is az olasz "carneval" helyett), míg az arisztokrácia körében az itáliai és francia szokások terjedtek inkább el. De fellelhetők pogány germán vagy éppen ókori görög, római motívumok is.

Maga a szó német eredetű, "faseln" jelentése fecsegni.

Ebben az időszakában már az ókori Rómában is rendeztek álarcos felvonulásokat, zenés táncmulatságokat, úgynevezett Saturnalia ünnepet, a téltemetés-tavaszvárás jegyében. A mulatságok egy álló hétig tartottak, a szegényeket megvendégelték, a családtagok ajándékokat adtak egymásnak. Ilyenkor rendezték a kedvelt gladiátor viadalokat is. Latin nyelvterületen a 'carneval' szó a farsang megfelelője, jelentése a hús elhagyása. Más magyarázatok szerint azt a díszes szekeret nevezték carrus navalisnak, amelyet egykoron vidám, álarcos menet tolt végig Róma utcáin, innen a karnevál elnevezés.

Falufeljáró menet

Gyakorlatilag a nagyobb falvakban tartott álarcos, jelmezes felvonulások, melyeket legtöbbször a farsang utolsó napjaiban, azaz farsang farkán rendeztek. A menetben ott haladtak a tipikus figurák (cigány, koldus, betyár, vándorkereskedő, borbély...), időnként megálltak és rögtönzött tréfás jeleneteket adtak elő. Gyakran szerepelt a menetben egy álmenyasszony illetve álvőlegény is, és különösen, ha abban az időben nem tartottak valódi lakodalmat a faluban, tréfás esküvőt rendeztek nekik. Hogy a móka még nagyobb legyen, gyakorta a férfi-női szerepeket felcserélték, vagy a női szerepeket is férfiak alakították. A felvonulókat általában muzikusok is kísérték.

Farsangi köszöntők

Adománygyűjtő szokás, általában a gyermekek, ritkábban a fiatal férfiak vagy házas emberek jártak házról-házra. A szokásról már a XVII. századból rendelkezünk feljegyzésekkel. Néhol a tanító vagy a falusi pap jövedelmét egészítette ki az adomány. A köszöntők jókívánságokat mondanak a háziaknak, cserébe szalonnát, tojást, zsírt kaptak.

farsangi versek

Csoóri Sándor: Esti párbeszéd

Jó estét, hársfa!
Hová készülsz?
-Bálba!
Hová, milyen bálba?
-Hold udvarába
sárgarigó-bálba.
Mit csinálsz te ott?
-Gyere velem majd meglátod,
ághegedűn muzsikálok,
rigóknak dalolok.

Gazdag Erzsébet: A bohóc köszöntője

Jancsi bohóc
a nevem
Cintányér a
tenyerem.
Orrom krumplic,
szemem szén,
Szeretném ha
szeretnél!
Velem nevetsz,
ha szeretsz,
Ha nem szeretsz
elmehetsz!
Szívem, mint a
cégtábla,
ruhámra van
mintázva.
Kezdődik
a nevetés,
Tíz forint a
fizetés.
Ha nincs pénzed,
ne neved.
Azt nézd innen
elmehess!

Nyulász Péter: Farsang

Van egy vágyam: gomba lenni, nagyra nőni fél nap alatt,
lenne rajtam csipkegallér, és egy jó nagy pöttyös kalap.
Meggondoltam mégse gomba, inkább messze szálló lepke,
fejem búbján két kis csápom, hátamon meg szárnyam lenne.
Pille nem jó, hanem cica!
Elég lesz egy csíkos ruha,
cérna bajusz, hosszú farok,
láthatnák, hogy macska vagyok.
Talán mégis rendőr inkább, tányérsapkás, komoly, délceg,
esetleg egy kalóz vezér, vagy egy fehér lovas herceg.
Van még pár nap eldönteni, mi legyen a tuti jelmez
Az a fő, hogy nemsokára felvonulós jelmezbál lesz:
ágyú dördül, sípszó harsan: fület sértő-bántó fals hang.
Dudafújó, kerepelő, télkergető, zsongó farsang.

Tudod-e...

„Ez a vesszőparipája...”

"Ez a vesszőparipája, állandóan ezen lovagol!" Akkor mondjuk, amikor egy ember állandóan "ugyanazt hajtogatja", rendszeresen visszatér valamilyen beszédtemához és gyakran ugyanazt a témát fejtegeti.

Talán abból az időkből származhat a mondás, amikor még a gyerekeknek nem volt olyan sokféle játékuk és amik voltak, azok is természetes anyagokból készültek. Ilyen volt a "vesszőparipa" (fából, vesszőből készült imitált lovacska), ami az igazi lovat helyettesítette: a gyerek a lábuk közé kapták és ezzel szaladgáltak. Volt vesszőparipájuk, amely mindig kéznél volt, és "állandóan azon lovagoltak"...

...hogymi a hullócsillag ?

Nyáron az égbolton gyakran úgy tűnik, mintha lehullana az égről egy csillag, de nem erről van szó. Ilyenkor meteorokat látunk: széthulló égitestek darabjait, amelyek légkörünkbe érve felizzanak, majd elégnak.

...hogymi a fa ?

Ha egy kidöntött fa törzsét jobban megnézzük évgűrűket, jellegzetes karikákat láthatunk. Ezek évente fejlődnek, minden évben eggyel, ezért lehet róluk a fa korára következtetni. Nem minden fa visel évgűrűket, így például a trópusokon, ahol az időjárás nem változik olyan szélsőségesen mint Európában, a fának nincsenek évgűrűik.

Viccek

A gyerekeket arról kérdi a tanárnő, mivel foglalkozik a papájuk.

- Az én apám ügyvéd! - mondja az első kisgyerek.
- Az én apám orvos, embereket gyógyít! - mondja a második.
- Az én apám meghalt - mondja Pistike.
- Ezt sajnálattal hallom - mondja a tanárnő. - És mit csinált, mielőtt meghalt volna?
- Először elvörösödött, aztán elkékült, majd összeesett a szőnyegen...

Pistike egy nagy egyessel megy haza az iskolából. Az anyja kérdőre vonja:

- Hogy lehet, hogy ilyen rossz jegyet kaptál?
- Egy sajnálatos hiányzás miatt.
- De hát nem is hiányoztál a suliból!
- Én nem, de a padtársam igen.

Pistike az apukájával vidéki kirándulásra megy. Egy középkori vár romjait pillantják meg. Pistike rámutat:

- Apu, nézd! Az anyu nem itt tanult vezetni?

Nyelvtan óra az iskolában:

- Én csinos vagyok. Na gyerekek, milyen időben van ez a mondat?
- Múlt időben, tanárnő kérem!

A nyári szünetben Móricka felmegy játszani Pistikéhez, azok 10. emeleti lakásába. Délután hazajönnek Pistike szülei és kérdezik a gyereket:

- Pistike, mit csináltatok Mórickával?
- Versenyeztünk, hogy melyikünk mer messzebbre kihajolni az ablakomból.
- És hol van Móricka?
- Ő nyert.

Kémia órán a tanár felír egy képletet a táblára, majd felszólítja az első sorban ülő Zsuzsikát:

- Nos, ez minek a képlete?
- Taj, tanár úr, itt van a nyelvemen...
- Akkor köpje ki gyorsan, mert ez a sósav!